

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Avaliku väljapaneku toimumise aeg: 18.10.2021-17.12.2022

Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu: 25.01.2022 kell 16.00 Tudulinna kogukonnamajas (Kooli tn 4, Tudulinna küla)

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
1	Maa-amet, 26.10.2021 nr 6-3/21/15632-2	<p>Seisuga 20.10.2021 asub Alutaguse valla eriplaneeringu territooriumil osaliselt keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel oleva Eesti põlevkivimaardla Peipsi uuringuvälja maardlaosa.</p> <p>Palume planeeringu jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvel olevate maardlate ja mäeeraldiste teenindusmaade piire. Ajakohaste andmete saamiseks on võimalus kasutada WFSteenust aadressil https://teenus.maaamet.ee/ows/maardlad?service=WFS&version=1.1.0&request=GetCapabilities või küsida piiride väljavõtet GIS-failidena. Plaanidele palume lisada info, mis kuupäeva seisuga maardlate ja mäeeraldiste andmeid on kasutatud.</p>	Teadmiseks võetud.
		<p>Alutaguse valla eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse peatükis 3.6 Eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju kirjeldus on selgitatud (tsiteerin): „Tuulikute rajamine maavaravarudele on võimalik vaid pärast maavara ammendamist“ ning „maapõueseaduse § 14 lg 2 alusel on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutav tegevus lubatud üksnes Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutuse nõusolekul.“ Täiendavalt on selgitatud (tsiteerin): „Täpsemad tingimused maardlaalale tuulikute rajamise võimalikkuse osas töötatakse koostöös Keskkonnaministeeriumi/Maa-ametiga välja KSH aruande koostamise etapis.“ Maa-amet nõustub eelpool kirjeldatuga.</p>	Teadmiseks võetud.
		<p>Täiendavalt selgitame, et maardlate aladele saab elektrituulikute parke ja seonduvaid kommunikatsioone rajada lisaks maavara ammendumisele ka tingimusel, et selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba.</p>	Teadmiseks võetud.
		<p>Täiendavalt informeerime, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on algatanud ja esitanud 02.08.2021 kirjaga nr 2-2/21-0400/4660 ministeeriumitele kooskõlastamiseks ehitusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise eelnõu väljatöötamise kavatsuse (edaspidi VTK). VTK punktis 9.1.6 on välja toodud ettepanek aladel, kus maavarad on MaaPS alusel arvele võetud, kuid maavarade kasutusse võtmist lähemas ajaperspektiivis kavandatud ei ole, vahekasutusena lubada ajutiste ehitiste tähtajaks kuni 50 aastat. Peale VTK-s märgitud ehitusseadustiku muudatuste kehtestamist ja MaaPS-us maapõue kaitse põhimõtete</p>	Teadmiseks võetud.

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		muutmist saab Maa-amet kaaluda elektrituulikute parkide ja seonduvate kommunikatsioonide rajamise lubamist kooskõlas uuendatud seaduste mõttega.	
		Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab eriplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium. Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada planeering enne vastuvõtmist Maa-ametile kooskõlastamiseks.	Teadmiseks võetud.
2	Terviseamet, 27.10.2021 nr 9.3-4/21/12861-2	Terviseameti Ida regionaalosakond on tutvunud esitatud Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning ei esita täiendavaid ettepanekuid.	Teadmiseks võetud.
3	Rahandusministeerium, 05.11.2021 nr 14-11/6863-2	PlanS § 55 lõige 2 sätestab, et maakonnaplaneering on üldplaneeringu koostamise alus ning PlanS § 74 lõige 5 sätestab, et üldplaneering on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise alus, mistõttu tuleb eriplaneeringu koostajatel juhendada Ida-Viru maakonnaplaneeringus väljatoodud põhimõtetest. Vajadusel ja põhjendatud juhul on võimalik teha ettepanek maakonnaplaneeringu muutmiseks. Kui selgub vajadus maakonnaplaneeringu muutmiseks, palume koheselt selles osas teha koostööd Rahandusministeeriumiga.	Teadmiseks võetud. Maakonnaplaneeringus on esitatud potentsiaalsete tuuleparkide alad - koostatav eriplaneering ei asu sellisel alal. Maakonnaplaneeringus esitatud üldised arengutingimused on eriplaneeringu koostamisel arvestatavad.
		Tutvunud esitatud eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadega ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning lähtuvalt PlanS § 103 lõikest 2 peame oluliseks välja tuua järgmist:	-

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		<p>1. Peatükis 3 „Mõjutatava keskkonna ülevaade“ teeme ettepaneku hinnata asjakohaste majanduslike mõjude hindamisel muu hulgas tuuleparkide mõju tööhõivele ja piirkonna arengule.</p> <p>2. Kuna eriplaneeringu näol on tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitiste planeerimisega, siis palume planeeringute koostamisel järgida Rahandusministeeriumi soovituslega veebilehel https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/.</p> <p>Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Ida-Viru talitust kursis eriplaneeringu ja KSH menetlusega ning teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Eriplaneeringute asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne esitada arvamuse avaldamiseks ning täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate määramiseks</p>	<p>"Mõju sotsiaalsetele vajadustele ja varale" raames käsitletakse ka võimalikku piirkonna arengut, sh analüüsitakse võimalikke kompensatsioonimeetmeid ehk kohaliku kasu võimalusi kohalikule kogukonnale. Piirkonna arengu temaatika on seotud ka väärtuslike põllumajandusmaadega ja nendele avalduva mõjuga.</p> <p>Kaasaegsete tuulikute püstitamine ja opereerimine eeldab eriteadmistega spetsialiste ning seetõttu on nõ kohalike lisanduvate töökohtade arv minimaalne. Täpsemalt käsitletakse teemat KSH aruandes.</p> <p>Eelneva alusel täiendatakse KSH väljatöötamise kavatsust.</p> <p>Teadmiseks võetud.</p> <p>Teadmiseks võetud.</p>
4	Päästeamet, 11.11.2021 nr 7.2-3.3/8051-2	Tutvunud eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK materjalidega teavitame, et Päästeameti Ida päästekekusel puuduvad vastuväited ning ettepanekud esitatud materjalide kohta.	Teadmiseks võetud.
5	Kaitseministeerium, 23.11.2021 nr 12-1/21/829	Kaitseministeerium on esitanud oma seisukoha 31.03.2021 kirjas nr 12-1/21/829, milles on välja toonud, et eriplaneeringu alal on tuuleparkide rajamine ja elektrituulikute püstitamine võimalik vaid peale Kirde-Eesti tuuleenergeetikale avavate kompensatsioonimeetmete tööle hakkamist, mis toimub eeldatavalt 2024. aastal. Palume lähtuda edasistes aruteludes Kaitseministeeriumi poolt 31.03.2021 esitatud seisukohast.	Teadmiseks võetud.

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
6	Elering AS, 25.11.2021 e-kiri	Pöördusite Elering AS-i poole 01.10.2021 e-kirjaga nr 7-6/235-1. Käesolevaga anname teada, et planeeringualale ei jää Eleringile kuuluvaid olemasolevaid ega planeeritavaid elektri- ja gaasitaristu objekte.	Teadmiseks võetud.
7	Politsei- ja Piirivalveamet, 08.12.2021 nr 1.11-11/341-2	Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuur on läbi vaadanud Alutaguse vallavolikogu 25.02.2021 otsusega nr 309 algatatud kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu materjalid, seoses eesmärgiga välja selgitada tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad Alutaguse valla lääneosas. Eriplaneeringus märgitud tuuleparkide rajamiseks võimalike asukohtade valiku osas teavitame, et kirjeldatud külade territooriumitele tuuleparkide rajamine PPA seiresüsteeme ei sega, nad paiknevad Peipsi järvest piisavalt kaugel. Samuti puuduvad PPA-l tuulepargi rajamiseks planeeritud alal huvid kinnisvara tagamise teenuse vaates. Politsei- ja Piirivalveametil ei ole nimetatud detailplaneeringu lähteseisukohtade osas täiendavaid ettepanekuid.	Teadmiseks võetud.

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
8	Keskkonnaministeerium, 10.12.2021 nr 7-15/21/1032-5	<p>Informeerime, et Keskkonnaministeeriumil on töös „Üle-eestiline maismaalinnustiku analüüs“, mis valmib septembris 2022. Laiapõhjalisem teave maismaa linnustikust (peamised rändeteed, ööbimis- (puhke-) ja toitumisalad) koondatud analüüsina aitab paremini planeerida potentsiaalseid tuuleenergiaks sobivaid maismaa-alasid selliselt, et ei kahjustata loodusväärtusi ning ei minda vastuollu riiklike ja rahvusvaheliste kohustustega. Viidatud töös esitatakse ka soovitusel tuuleparkide rajamiseks vajalike eeluuringute ja tuuleparkide rajamise järgselt vajalike järeelseire meetodite kohta (esitatakse kirjeldatud meetodid). Samuti valmib töö käigus juhised tuulepargi eeluuringuks ja rajamise järgseks järeelseireks koos miinimumnõuetega (nt 3D radaruuringute vajadus, uuringu kestus ja perioodid jt). Seetõttu peame vajalikuks, et tabelis 3.1. lisatakse mõju valdkonna „Bioloogiline mitmekesisus, elustik, kaitstavad loodusobjektid“ juurde täiendus, et linnustiku uuringu teostamisel arvestatakse ka tööga „Üle-eestiline maismaalinnustiku analüüs“.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu, et planeeringu koostamisel ning KSH läbiviimisel saab arvestada ka Keskkonnaameti veebilehel leitava dokumendiga „Maismaa tuuleparkide planeerimise soovitusel“.</p>	<p>KSH VTK-sse mõju valdkonna „Bioloogiline mitmekesisus, elustik, kaitstavad loodusobjektid“ juurde lisatakse täiendus, et KSH protsessi käigus arvestatakse tööga „Üle-eestiline maismaalinnustiku analüüs“ mahus, mis on võimalik arvestades töö valmimise tähtaega ja käimasoleva KSH protsessi ajakava.</p> <p>KSH protsessi käigus viiakse läbi mitmed elustiku-uuringud, mis arvestavad kohaliku piirkonna eripärasid ning pakuvad välja võimalikke lahendusi (sh sobilikke kaugusi) tuulepargiga kaasnevate mõjude vähendamiseks. Eelnevalt lähtuvalt kasutatakse Keskkonnaameti poolt koostatud üldist dokumenti „Maismaa tuuleparkide planeerimise soovitusel“ KSH käigus taustinfona, kuid sealt ei võeta üle lausaliselt soovitatud puhvreid. Vajalikud puhveralade suurusel selguvad eriplaneeringu ja selle KSH läbiviimise käigus teostatavate elustiku uuringute põhjal.</p> <p>Rõhutame ka, et KeA soovitusel puhul on tegemist "Keskkonnaameti soovitusel nende planeerimise kohta kohaliku omavalitsuse üldplaneeringutes". Antud juhul on aga teostamisel KOVi eriplaneeringu eelvaliku etapp, mitte üldplaneeringu koostamine.</p>

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		<p>Teeme ettepaneku lisada eriplaneeringu koostamise käigus teostatavate uuringute nimekirja taimkatte uuring. Uuring ei pea hõlmama kogu projektiala, kuid tuulikute võimalike asukohtade täpsustumisel tuleb ka taimkattele inventuur teha.</p>	<p>Käesolevad lähteseisukohad ja KSH VTK on aluseks eriplaneeringu 1. etapi ehk asukoha eelvaliku planeeringu ja KSH aruande koostamisele. Eriplaneeringu lähteseisukohad koos KSH VTK-ga annavad aluse inim- ja looduskeskkonnast lähtuvate piirangute ja tingimuste alusel tuuleenergeetika arendamiseks sobivate alade valikuks. Väljavalitud ala(de)le koostatakse EP teises etapis detailne lahendus ja täpsem keskkonnamõju strateegiline hindamine, määrates väljavalitud ala(de)l tuulikute täpsed asukohad koos vajaliku taristuga. Detailse lahenduse etapis läbiviidavale täpsemale KSH-le annab sisendi eelvaliku etapi KSH aruanne.</p> <p>Taimkatte uuring on oluline eelkõige EP 2. ehk detailse lahenduse etapis, kus hinnatakse tuulikute ja muu vajaliku taristu paiknemist detailsemalt. Käesolevas ehk eelvaliku etapis ei ole taimestiku inventuur vajalik, olulisemate loodusväärtustega arvestamiseks lähtutakse Keskkonnaregistri andmetest.</p> <p>Eelnevast lähtuvalt lähteseisukohti ja VTK-d ei täiendata.</p>

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		<p>KSH käigus tuleb hinnata ka kliimamuutuse mõju (sagenevate tormide, tugevnevate tuulte ja jäätapäevade sagenemise tingimuses) tuuleparkide ning vajaliku taristu toimimisele. Kuna tuulepargi rajamisega metsamaale kaasneb metsa raadamine, juhime varakult tähelepanu, et KSH käigus tuleb selgitada välja raadamise ulatus (trasside eeldatavad laiused, generaatorite (alajaamade) ehitusplatside suurused). Samuti tuleb käsitleda rajatavate juurdepääsuteede, liinide ja generaatoriplatside rajamisel tekitatud tuulekoridoride mõju ümbritsevatele metsadele lähtuvalt metsatüüpidest ning valdavatest tuulesuundadest.</p>	<p>Mõju kliimamuutustele on KSH VTK-s eraldi mõjuvaldkonnana esitatud.</p> <p>Käesolevas asukoha eelvaliku etapis hinnatakse alade üldist sobivust lähtuvalt keskkonnaparameetritest, mida on käsitletud KSH VTK-s. Detailsed raadamise ulatused, aga ka juurdepääsuteede jms tuulekoridoride mõju hinnatakse eriplaneeringu 2. ehk detailse lahenduse etapis pärast seda kui on selgitatud välja võimalikud arenduseks sobilikud alad.</p> <p>Käesolevas eriplaneeringu 1. etapis saab KSH käigus välja tuua üldised põhimõtted raadamise vajalikkuse osas. Asukohavaliku staadiumis saab välja tuua, et olenevalt tuuliku suurusest ja tuulikutevahelisest vahemaast on ühe tuuliku ja seda teenindava taristu jaoks vajalik raadata 1...3 ha metsa.</p> <p>Eelnevast lähtuvalt lähteseisukohti ja VTK-d ei täiendata.</p>
9	Maaeluministeerium, 13.12.2021 nr 4.1-5/1821-2	<p>Eriplaneeringuala suurusega u 15 770 hektarit paikneb valla lääneosas hõredalt asustatud piirkonnas, kus maakasutusena domineerivad metsa- ja põllumajandusmaad.</p> <p>Eriplaneeringu lähteseisukohti ja KSH väljatöötamiskavatsust käsitleva dokumendi jaotises 3.2 „Eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju kirjeldus“ toodud tabelis 3.1 on märgitud, et eriplaneeringualale jäävad osaliselt väärtuslikud põllumajandusmaad ning et tuulikute rajamisel nimetatud aladele väheneb väärtuslike põllumajandusmaade pindala ning väärtusliku põllumajandusmaa pindala vähenemisega võib kaasneda ebasoodne mõju. Täpsemalt hinnatakse mõju ulatust KSH aruande käigus eksperthinnanguna, tuginedes Põllumajandusuringute Keskuse ja valla üldplaneeringu koostamise käigus määratletud väärtuslike põllumajandusmaade kaardikihtide ja boniteedi andmetele.</p> <p>Lisame, et meie analüüside kohaselt on eriplaneeringu alal kokku ligi 600 hektarit väärtuslikke põllumajandusmaid</p>	<p>-</p> <p>Teadmiseks võetud.</p>

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		Lisaks on jaotises 3.2 rõhutatud, et eriplaneeringus on oluline arvestada piirkonna maaparandussüsteemide paiknemisega ning veekogude ehituskeeluvöönditega. Meie analüüside kohaselt on eriplaneeringu alad seotud maaparandussüsteemi maa-aladega kokku u 7800 hektari ulatuses.	Teadmiseks võetud.
		Maaeluministerium on jaotises 3.1 nimetatud käsitlustega ja toodud seisukohtadega nõus.	Teadmiseks võetud.
		Lisaks märgime, et jaotises 2.7 „Asustus ja maakasutus“ on loetletud eriplaneeringuga hõlmatud külad ning mainitud, et inimasustus nendes külades on minimaalne. Kuna koostatavas Alutaguse üldplaneeringus on ette nähtud vajadus/võimalus uute elamuhoonete püstitamiseks, siis oleks asjakohane märkida ka eriplaneeringuga hõlmatud piirkonnas asukohad, kuhu on võimalik ka tulevikus elamuid ja muid hooneid püstitada. Kui tuulepargi rajamise üheks tingimuseks on, et selleks peavad olema andnud nõusoleku kõik puhveralasse jäävate elamu maa-alade omanikud, siis peaks see tingimus laienema ka puhveralasse jäävate seni hoonestamata katastriüksuste omanikele.	Tuulepargi rajamise tingimused, sh maaomanike kaasamise tingimused, määratakse planeeringu edasisel koostamisel, esitatud ettepanek tuleb töörühmas arutamisele.
		Kinnitame, et Maaeluministerium on valmis Alutaguse Vallavalitsusega ja eriplaneeringu koostajatega igakülgseks koostööks, et saavutada tuulepargi asukohavalikul parim ja õigeim tulemus.	Teadmiseks võetud.
10	Muinsuskaitseamet , 15.12.2021 nr 5.1-17.5/13-3	Esitasite Muinsuskaitseametile Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku ning küsisite ettepanekuid planeeringu lähteseisukohtadeks ja KSH väljatöötamise kavatsuseks.	-
		Lisaks kaitsealusele kivikalmele reg-nr 9176 on Oonurme külas ka seni riikliku kaitse alla mitte jõudnud kesk- ja varauusaegne asulakoht, mis ulatub tänapäeva külakeskusest mõnevõrra nii põhja kui ka lõuna poole. Lisaks on asula ja kivikalme vahelisel alal looduslik pühapaik ja paigaga on seotud hiiele viitavad kohanimed – Hiievälja, Hiieoja, Hiiekivi ja Hiiekünka – ning seotud pärimus. Nimetatud muistised jäävad kõik elu- või ühiskondlikele hoonetele lähemale kui 1 km.	Teadmiseks võetud.
		Rohkem teadaolevaid, kuid kaitse alla mitte jõudnud arheoloogiapärandit eriplaneeringu alal ei ole. Sellegipoolest tuleb aladel, kuhu ei ulatu mälestis või selle kaitsevöönd, ehitus- ja kaevetöödel arvestada kultuuriväärtusega leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsiktuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.	Teadmiseks võetud.
		Kuna eriplaneeringu ala on osaliselt niiske ja soine, on võimalus, et tööde käigus satutakse näiteks sooteedele, rabasaarel asunud asula- või pelgupaigale, sohu peidetud esemetele või rabalaipadele.	Teadmiseks võetud.

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
11	RMK, 17.12.2021 nr 3-1.1/1303	Oleme tutvunud eelvaliku alaga ja anname teada, et eriplaneeringu ala ei paikne maakonnaplaneeringus määratletud potentsiaalsete tuuleparkide asukohtades.	-
		RMK aladel asuvad järgmised majanduspiirangud: 1. Lendorava peatuspaigad, liikumis koridorid, leviku võrgustik 2. Kaitsealused liigid, metsaelupaigad, metsisemängu alad, lisaks veel täiendavaid kitsendusi sh VEP-id 3. Eriplaneeringu alal paiknevad LKO tööobjektid (Suuressaare soo I ja II Matkasoo) 4. Eriplaneeringu alale jäävad metsaparanduse rajatised (teed, kuivendusobjektid)	Teadmiseks võetud.
		Kui eriplaneeringu detailse lahenduse etapi koostamisel on tuulepargi alasse kaasatud ka RMK maad, palume tuulikute paiknemised alal välja töötada koostöös RMK-ga. Oluline on, et pärast tuulikute asukoha määramist on RMK-l võimalik majandataval metsamaal jätkata metsa majandamist.	Teadmiseks võetud.
		Selgusetuks jääb kui suurel ala on vajalik metsa raadamine.	Raadatava metsa ulatus selgub eriplaneeringu detailse osa koostamisel, asukohavaliku staadiumis saab välja tuua, et olenevalt tuuliku suurusest ja tuulikutevahelisest vahemaast on ühe tuuliku ja seda teenindava taristu jaoks vajalik raadata 1...3 ha metsa.
		Palume eriplaneeringu edasise koostamise käigus selgitada välja metsa raadamise ulatus ning info eriplaneeringu seletuskirja sisse viia. Selgitame, et RMK maadel, mis jäävad tulevikus eriplaneeringu planeeritavatele tuulepargi aladele, on metsa raadamine lubatud ehituseks vajalikus mahus ja ulatuses kokkuleppel RMK-ga. RMK aladel peab säilima majandataval metsamaal metsa majandamise võimalus ka pärast tuulepargi valmimist.	
12		Keskkonnaamet on tutvunud avalikul väljapanekul oleva Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH VTK-ga ning esitab alljärgnevad märkused:	-

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
	Keskonnaamet, 17.12.2021 nr 6-5/21/20975-3	<p>1. Keskonnaamet on tuginedes teadusallikatele ja ekspertteadmisele töötanud välja omapoolsed soovitused maismaa tuuleparkide mõjust elustikule ja Keskonnaameti soovitused nende planeerimise kohta kohaliku omavalitsuse üldplaneeringutes (seisuga 10.11.2021)2. Soovitame eelnimetatud juhendit kasutada puhvrite määramisel eri liigirühmade ja kaitstavate loodusobjektide puhul.</p> <p>2. Keskonnaamet juhib tähelepanu, et Keskkonnaministeerium on tellinud uuringu "Üleeestiline maismaalinnustiku analüüs", mis peaks valmima 2022. a sügisel. Uuringu eesmärgiks on potentsiaalsete tuuleenergiaks sobivate maismaa-alade planeerimine ilma loodusväärtusi kahjustamata ja võimalike konfliktalade väljaselgitamine.</p>	<p>KSH protsessi käigus viiakse läbi mitmed elustiku-uuringud, mis arvestavad kohaliku piirkonna eripärasid ning pakuvad välja võimalikke lahendusi (sh sobilikke kaugusi) tuulepargiga kaasnevate mõjude vähendamiseks. Eelnevalt lähtuvalt kasutatakse Keskonnaameti poolt koostatud üldist dokumenti „Maismaa tuuleparkide planeerimise soovitused“ KSH käigus taustinfona, kuid sealt ei võeta üle lausaliselt soovitatud puhvreid. Vajalikud puhveralade suurused selguvad eriplaneeringu ja selle KSH läbiviimise käigus teostatavate elustiku uuringute põhjal.</p> <p>Rõhutame ka, et KeA soovituste puhul on tegemist "Keskonnaameti soovitused nende planeerimise kohta kohaliku omavalitsuse üldplaneeringutes". Antud juhul on aga teostamisel KOVi eriplaneeringu eelvaliku etapp, mitte üldplaneeringu koostamine.</p> <p>KSH VTK-sse mõju valdkonna „Bioloogiline mitmekesisus, elustik, kaitstavad loodusobjektid“ juurde lisatakse täiendus, et KSH protsessi käigus arvestatakse tööga „Üleeestiline maismaalinnustiku analüüs“ mahus, mis on võimalik arvestades töö valmimise tähtaega ja käimasoleva KSH protsessi ajakava.</p>

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		3. Eriplaneeringu alal paiknevad kaitstavad loodusobjektid (3 looduskaitseala, 1 rahvuspark, 1 hoiuala, arvukalt liikide püsielupaiku ja projekteeritavaid kaitstavaid loodusobjekte ning 1 looduse üksikobjekt, mitmete kaitsealuste taime-, seene- ja loomaliikide - sh I kaitsekategooria liigid kalakotkas, kaljukotkas ja väike-konnakotkas, lendorav, nahkhiired jne, leiukohad ning arvukalt vääriselupaiku) ning sellest lähtuvalt peavad nende puhveralad olema tuulikute ja nende toimimiseks vajaliku taristu ehitamist välistavad asjaolud. Samuti paikneb alal suuremamahuline rohevõrgustiku ala ja rändekoridorid.	Teadmiseks võetud. Vajalikud puhveralade suurusel selguvad eriplaneeringu ja selle KSH läbiviimise käigus teostatavate elustiku uuringute põhjal.
		4. Lisaks tuleb arvestada ka, et planeeringualal on mõnes kohas tõrjes olevad karuputke kolooniad, mis on ka Maa-ameti kodulehel nähtavad.	KSH VTK-d täiendatakse toodu alusel.
		5. Edaspidises mõju hindamises on oluline hinnata mõju Suigu loodusale, kuna on oht kahjustada ala eesmärgiks oleva lendorava levikukoridore ning sidusust teiste leiukohtadega. Märgime, et kui on vajalik arendamisel kuivendus (nt ligipääsuteede kraavid) siis, kaasneb mõju pinnaveele, mis omakorda mõjutab paljusid kaitseväärtusi.	Mõju Suigu loodusale hinnatakse KSHs Natura hindamise käigus. Mõju põhja- ja pinnaveele (sh pinnase niiskuserežiim, veekvaliteet) on KSH VTK kohaselt kavas hinnata.
		6. Planeeringualale jääb 82 vääriselupaika, millest 55 asuvad riigimaal ja 27 eramaal, millest omakorda 5 on lepinguga kaitstavad. Keskkonnaregistris on kõikide planeeringualal asuvate vääriselupaikade majandamise kohta tehtud märged „mitte raiuda, surnud ja lamapuitu mitte eemaldada“. Enamik vääriselupaikadest on ka väärtuslikud Natura elupaigatüübid (suur osa neist esmatähtsad), mille püsimise eest on Euroopa Liit loodusdirektiiviga võtnud erilise vastutuse.	Teadmiseks võetud.
		6.1.Metsaseaduse § 23 lg 3 kohaselt korraldab riigimetsas vääriselupaiga kaitset riigimetsa majandaja valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud korras. Nimetatud määrusega võib vääriselupaigas piirata või keelata majandustegevust vääriselupaiga kaitse-eesmärgi alusel.	Teadmiseks võetud.
		6.2.Keskkonnaministri 04.01.2007 määrus nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused“ (määrus nr 2) § 261 lg 1 kohaselt korraldab riigimetsas vääriselupaiga kaitset keskkonnaregistris esitatud suuniste kohaselt riigimetsa majandaja. Sama § lg 2 kohaselt on avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja riigimetsas asuvas keskkonnaregistrisse kantud vääriselupaigas raie keelatud, välja arvatud erandkorras tehtav raie ja kujundusraie Keskkonnaameti nõusolekul.	Teadmiseks võetud.

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		<p>6.3.Erametsas on vääriselupaikade kaitse vabatahtlik. Metsaseaduse § 23 lg 4 kohaselt võib vääriselupaiga kaitseks sõlmida eraomandis kinnisasja omanikuga notariaalse lepingu. Määruse nr 2 § 27 lg 5 kohaselt keelatakse lepinguga vääriselupaigas metsast lamapuidu eemaldamine, metsa kuivendamine, metsateede ehitamine, metsa uuendamine, telkimine, lõkke tegemine ja metsa raiumine, välja arvatud erakorralised raied Keskkonnaameti nõusolekul.</p> <p>6.4.Juhime tähelepanu, et tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu kavandamise tuleb hinnata mõju vääriselupaikadele ja planeerida need asukohtadesse, kus vääriselupaiku ei hävitataks ega kahjustataks. Eriti tuleb tagada riigimetsas asuvate vääriselupaikade ja erametsas asuvate lepinguga kaitstavate vääriselupaikade säilimine.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p> <p>Mõju valdkonna "Bioloogiline mitmekesisus, elustik, kaitstavad loodusobjektid" all analüüsitakse mõjusid mh ka vääriselupaikadele. Eelneva alusel täiendatakse KSH VTK-d.</p>
13	Transpordiamet, 23.12.2021 nr 7.1-2/21/5302-4	<p>Võttes aluseks planeerimisseaduse § 103 lg 2, ehitusseadustiku ja Transpordiameti põhimääruse, esitame Alutaguse valla eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta järgmised ettepanekud, millega palume arvestada planeeringu edasisel koostamisel.</p> <p>1. Avalikule teele juurdepääsuteede võimaliku asukoha ja liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine</p> <p>1.1 Planeeringu lahenduse eesmärgiks on muuhulgas liikluskorralduse põhimõtete määramine ning servituutide seadmise ja olemasoleva või kavandatava tee avalikult kasutatavaks teeks määramise vajaduse märkimine. Asukoha eelvaliku tegemisel tuleb analüüsida olemasoleva teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel, määrata planeeringualal perspektiivsete kohalike teede üldised asukohad ja nende ristumiskohad riigiteedega ning oluliselt ümberehitatavad riigitee lõigud või ristmikud (nende olemasolul).</p> <p>1.2 Määrata riigiteede liikluskorralduse ja ümberehituse vajadus seoses eriveestega ja ehitusaegsete veostega.</p> <p>1.3 Arvestada, et Transpordiamet riigiteede omanikuna ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub.</p> <p>2. Planeeringuala kruntide hoonestusala ja ehitusõiguse määramine Elekrituulikute ja tuuleparkide kavandamisel arvestada, et elekrituulik ei tohi avalikult kasutatavatele teedele sõltumata nende funktsioonist, liigist, klassist ja lubatud sõidukiirusest paikneda lähemal kui $1,5x(H+D)$ (sealjuures H = tuuliku masti kõrgus ja D = rootori e tiiviku diameeter). Väikese kasutusega (alla 100 sõiduki/ööpäevas) avalikult kasutatavate teede puhul võib põhjendatud juhtudel riskianalüüsile tuginedes ja teeomaniku nõusolekul lubada planeeringus elekrituulikuid teele lähemale, kuid mitte lähemale tuuliku kogukõrgusest ($H + 0,5D$).</p>	<p>-</p> <p>Teadmiseks võetud.</p> <p>Käesolevas asukoha eelvaliku etapis hinnatakse alade üldist sobivust lähtuvalt keskkonnaparameetritest, mida on käsitletud KSH VTK-s. Detailne juurdepääsuteede jms lahendus pakutakse ning selle mõju hinnatakse eriplaneeringu 2. ehk detailse lahenduse etapis pärast seda kui on selgitatud välja võimalikud arenduseks sobilikud alad.</p> <p>Teadmiseks võetud.</p>

LISA 1. Seisukohad Alutaguse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja arvamuste kohta

Nr	Kirja saatja ja kuupäev	Kirja sisu	Seisukoht esitatud ettepaneku/arvamuse osas
		<p>3. Tehnovõrkude ja -rajatiste võimaliku asukoha määramine</p> <p>3.1 Arvestada, et üldjuhul ei ole lubatud arendusalade sademevee juhtimine riigitee koosseisu kuuluvatesse kraavidesse. See on erandkorras võimalik vaid põhjendatud juhtudel, mis lepitakse kokku meiega koostöös.</p> <p>3.2 Võimalusel vältida tehnovõrkude kavandamist riigitee alusele maale. Riigitee alune maa on mõeldud eelkõige riigitee rajatise teenindamiseks ning nõusoleku selle maa kasutamiseks saame anda vaba ruumi olemasolul. Tehnovõrgu paigaldust tuleb hinnata igakordselt suuremas täpsusastmes geodeetilise alusplaani olemasolul ning menetleda seda kas läbi projekteerimistingimuste või detailplaneeringu.</p> <p>3.3 Arvestada Jõhvi lennuvälja lähiümbruse piirangupindadega (vt Lisa).</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p> <p>Käesolevas asukoha eelvaliku etapis hinnatakse alade üldist sobivust lähtuvalt keskkonnaparameetritest, mida on käsitletud KSH VTK-s. Detailne tehnovõrkude jms lahendus pakutakse ning selle mõju hinnatakse eriplaneeringu 2. ehk detailse lahenduse etapis pärast seda kui on selgitatud välja võimalikud arenduseks sobilikud alad.</p>
		<p>4. Ettepanekud KSH väljatöötamise kavatsusele. Oleme seisukohal, et KSH väljatöötamise kavatsus on valdavalt asjakohane ja piisav.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
		<p>Palume kohalikul omavalitsusel planeeringuala asukoha valikul meie ettepanekutega arvestada ning teha meiega planeeringu koostamisel sisulist koostööd. Ettepanekute mitteametustamist palume sisuliselt põhjendada.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>